

V Hrádku vymění celkem 357 svítidel

Hrádek nad Nisou vymění další část výbojkových svítidel veřejného osvětlení za úsporné LED světelné zdroje. Hlavním důvodem postupné modernizace je končící životnost lamp, snaha zmírnit dopady na životní prostředí a v době energetické krize také snížit náklady pro město. Počítá se s výměnou 357 nevyhovujících pouličních lamp za téměř 3,3 mil. Kč bez DPH. Město na modernizaci veřejného osvětlení čerpá dotaci z Evropské unie ve výši 1,6 mil. Kč z Národního plánu obnovy (NPO) Ministerstva průmyslu a obchodu a počítá se se spolufinancováním ve výši bezmála 1,7 mil. Kč. Díky modernizaci by se měly náklady města rekonstruované části osvětlení ulic snížit o více než polovinu.

Ve veřejné soutěži na zhotovitele na „Snížení energetické náročnosti veřejného osvětlení města Hrádek nad Nisou“ zvítězila společnost Sněhota C&C, s. r. o. Práce začnou během jara, hotovo by mělo být do konce července. „Hledáme způsoby modernizace osvětlení tak, aby bylo nejen efektivní, ale také energeticky úsporné. Instalace LED světelných zdrojů se stává stále běžnější, protože má výrazně nižší

spotřebu energie a delší životnost než výbojky nebo tradiční žárovky,“ říká starosta Hrádku nad Nisou Josef Horinka.

Veřejné osvětlení ve městě čítá 1 466 svítidel provozovaných v rámci veřejného osvětlení. „Nejstarší jsou z 50. let minulého století,“ popisuje vedoucí Odboru dotací, rozvoje města a kultury Jana Matušková.

Pokračování na straně 4

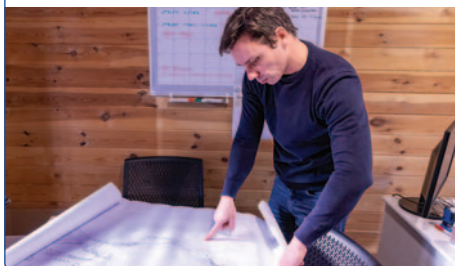
strana 5

V areálu Bekon začala demolice
Do bývalé továrny Bekon najede těžká
technika. Dělníci začnou bourat haly.
Zůstane jen komín a bývalá správní budova.

strana 8–9

Rozhovor: Miroslav Souček
Rekreační areál Kristýna připravuje na letošní
sezónu spoustu novinek. Nabízí tři nové
rodinné chatky, kuchyň pro kempáře, psí pláž.

strana 10

Rozhovor: K. Vinklárková, K. Šmahelová
Ocenění starosty na Společenském večeru
získal „Tým Balt“ za cestu na kole k Baltskému
moři. Na své zážitky zavzpomínaly obě Kačky.

Informace z radnice Usnesení rady města

6. schůze rady města

Rada města na svém 6. jednání, konaném dne 6. března 2024, mimo jiné:

- schválila přijetí dotace z Ministerstva životního prostředí na projekt „MŠ Liberecká, Hrádek nad Nisou – FVE“ ve výši 1 730 246,38 Kč a zajištění spolufinancování ve výši 1 290 133,36 Kč,
- schválila přijetí dotace z Ministerstva průmyslu a obchodu na projekt „Rekonstrukce části veřejného osvětlení města Hrádek n. Nisou“ ve výši 1 590 450 Kč a zajištění spolufinancování ve výši 2 350 260,10 Kč,
- schválila vítězné pořadí uchazečů v souladu s hodnocením hodnotící komise pro realizaci veřejné zakázky s názvem: „Splašková kanalizace, ulice Donínská, Sousedská, Strmá – Hrádek nad Nisou“ a schválila vítězného uchazeče č. 3: „Společnost VHS+VS+ČaH: kanalizace Donínská“, kterou tvoří: VHS stavby, a. s., Vodo-stavební, s. r. o., a Čermák a Hrachovec, a. s., za celkovou cenu 33 033 036,63 Kč vč. DPH (27 300 030,28 Kč bez DPH),
- schválila přidělení zakázky na práce a úkony spočívající v zajištění vyhotovení úpravy projektové dokumentace pro provedení stavby s názvem „Úprava projektu DPS Stavební úpravy – Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou – Loučná HRÁDEK NAD NISOU“ firmou FS Vision, s. r. o., za celkovou cenu 417 000 Kč bez DPH (504 570 Kč vč. DPH),
- souhlasila s předloženým Dopravněinženýrským opatřením firmě STAVITELSTVÍ ŘEHOŘ, s. r. o., pro účely výstavby vodovodu, v místní části Václavice, za předpokladu, že bude zajištěn průjezd veřejné dopravy a rezidentům v omezeném režimu, a uložila stavebníkovi včas a s předstihem informovat obyvatele, vlastníky nemovitostí a Město Hrádek n. N. o přesunu dopravního značení a omezení, a to minimálně 5 dní formou elektronického, papírového upozornění, týkající se tohoto omezení,
- vzala na vědomí návrh a cenovou nabídku herního prvku na dětské hřiště Pod Ovčím Kopcem společnosti Mirakulum, s. r. o., „Houpačky se skluzavkou ATYP“, a schválila realizaci zakázky za cenu 119 497 Kč vč. DPH (98 758 Kč bez DPH),
- schválila vítězné pořadí uchazečů na veřejnou zakázku v otevřeném řízení s názvem: „Oldřichov, Hrádek nad Nisou – splašková kanalizace, ČSOV“ a schválila nejvhodnější nabídku uchazeče, první společník JHS, s. r. o., a druhý společník KVIS Pardubice, a. s., za celkovou cenu 69 547 747,17 Kč vč. DPH (57 477 477,00 Kč bez DPH) dle podané nabídky,
- schválila společnosti Brána Trojzemí zvláštní užívání veřejného prostranství pro účely pořádání kulturních akcí v r. 2024 specificky dle v žádosti uvedených jednotlivých účelů, termínů a míst, a to bezúplatně a bez stanovení vratné jistoty,
- schválila krátkodobý pronájem prostor budovy s č. p. 847 (objekt občanské vybavenosti komunitní centrum, tzv. SENÍK), v termínu dne 15. 3. 2024 za celkovou cenu nájmu 1 000 Kč, a to pro subjekt: Spolek Němců v severních Čechách.

7. schůze rady města

Rada města na svém 7. jednání, konaném dne 20. března 2024, mimo jiné:

- schválila smlouvu o financování z Fondu Malých projektů v Euroregionu realizovaného v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2021–2027, na projekt „Společně za poznáním a objevy v Euroregionu Nisa“, o celkových nákladech 25 791 Eur (632 937 Kč), výši dotace 20 632,80 Eur (506 350 Kč) a spolufinancování ze strany Města Hrádek nad Nisou ve výši 5 158,20 Eur (126 587 Kč), při kurzu 1 Euro = 24,541 Kč,
- schválila podání žádosti o poskytnutí účelové neinvestiční dotace

pod názvem „Hrádek nad Nisou – zabezpečení akceschopnosti JSDHO pro rok 2024“ ve výši 198 000 Kč do Programu MV – GR HZS České republiky prostřednictvím Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje,

- schválila podání žádosti na projektové záměry města Hrádek nad Nisou do Dotačního fondu Libereckého kraje, Programu: 1.1 Podpora jednotek požární ochrany obcí Libereckého kraje na projekty: I. Pořízení a obnova osobních ochranných prostředků pro JSDHO Hrádek nad Nisou, o celkových výdajích ve výši 263 612 Kč, požadované dotaci ve výši 131 806 Kč a vlastním podílu ve výši 131 806 Kč.
- II. Pořízení věcných prostředků požární ochrany pro JSDHO Hrádek nad Nisou, o celkových výdajích ve výši 109 520 Kč vč. DPH, požadované dotaci ve výši 54 760 Kč a vlastním podílu ve výši 54 760 Kč.
- schválila cenovou nabídku ze dne 7. března 2024 na rozšíření MKDS v lokalitě Oldřichov na Hranicích otočka autobusu, za celkovou cenu 221 687,73Kč s DPH (183 213,00 Kč bez DPH) z důvodu kontinuity, kdy subjekt TELMO, a. s., již v minulosti dodával technologii MKDS a systém spravuje,
- schválila přidělení zakázky na zajištění služeb administrace výběrového řízení na zadání veřejné zakázky malého rozsahu na akci: Analýza rizik důl Barborka I. Etapa, společnosti JUDr. Vladimír Tögel – advokát, za nabídkovou cenu 35 000 Kč bez DPH (42 350 Kč vč. DPH),
- schválila přidělení zakázky s názvem „Výběr zhotovitele na rekonstrukci a dispozičního řešení sauny Sokolovna, Hrádek nad Nisou“ nejvhodnější nabídce subjektu (PO): SaunaTop, s. r. o., za celkovou cenu 360 239 Kč s DPH (297 718 Kč bez DPH),
- schválila přidělení veřejné zakázky s názvem „Hrádek nad Nisou, Václavice – vodovod – TDS a BOZP“ vítěznému uchazeči 3L studio, s. r. o., za cenu 1 836 000 Kč bez DPH (2 221 560,00 Kč s DPH).

Vážení občané, zveme Vás na

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA HRÁDEK N. NISOU

středa 24. dubna od 17 hodin, multifunkční sál Brány Trojzemí.

UZÁVĚRKA HRÁDECKA VŽDY 20. V MĚSÍCI

HRÁDECKO

Periodický tisk územního samosprávného celku

Registrační číslo: MK ČR č. j. E11 788

33. ročník, duben 2024 | Vydavatel Město Hrádek nad Nisou

www.hradek.eu

Redakce: Horní náměstí 73 | 463 34 Hrádek nad Nisou,

IČO 262 854

Redaktorka: Eva Malá | email: mala@muhradek.cz

tel.: +420 602 578 009

Foto: Roman Sedláček | e-mail: sedlacek@hradek.cz

tel.: +420 777 011 884

Předtisková příprava: Nakladatelství Petr Polda,

Myslivecká 309/8, 460 07 Liberec

Tisk: GEOPRINT, s. r. o., Krajinská 1110/2a, 460 01 Liberec

náklad 1 500 výtisků

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit,

redakčně upravovat či nezařadit.

Zveřejněné materiály nemusejí vždy vyjadřovat

stanovisko redakce.

Vychází 11x ročně | Zdarma

Senátní obvod Česká Lípa dále beze změn

Osmdesát obcí v Libereckém kraji spadá od vzniku Senátu Parlamentu České republiky do Senátního obvodu Česká Lípa. Jsou to obce Bílý Kostel nad Nisou, Hrádek nad Nisou, Chotyně, Chrastava, Janovice v Podještědí, Kryštofovo Údolí, Nová Ves a Rynoltice „*Je to nelogické, snažil jsem se proto přiřadit obce za mě ke správnému senátnímu obvodu, tedy k Liberci*“ říká starosta Chrastavy a senátor za Liberec Michael Canov. „*Je to naprosto nepřírozená věc, neboť sepětí těchto obcí s Libercem je nepoměrně větší než s Českou Lípou.*“

V minulosti proběhlo několik pokusů o změnu. Tu předposlední zastavilo v roce 2021 v Poslanecké sněmovně ve třetím čtení ukončení volebního období Sněmovny. „*Byl jsem vyzbrojen prakticky jednoduše smyslnými usneseními zastupitelstev všech osmi obcí, zastupitelstva Libereckého kraje a legendy Senátu Přemysla Sobotky, který po celou dobu svého dvacetiletého působení byl jeho předsedou či místopředsedou. Měl jsem i souhlasné stanovisko senátora senátního obvodu Česká Lípa, neboť i on tuto logiku uznává,*“ představil Canov poklady, které nasvědčovaly přijetí.

I přes původní slib pozměňovací návrh nakonec nepodpořil předseda největšího senátorského klubu ODS a TOP 09 Zdeněk Nytra. Ostatní senátory před jeho přijetím varoval. „*Jako hlavní důvod uvedl to, že by bylo v obvodu Liberec příliš mnoho voličů, a že není jisté, zda by tento pozměňovací návrh následně schválila i Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. To by poté dle jeho slov mohlo způsobit komplikace při projednávání zákona o korespondenční volbě.*“ I když oba argumenty senátor za Liberec vyvrátil, ke schválení pozměňovacího návrhu chyběl v konečném součtu jeden hlas.

„*Prohráli jsme navždy. Schválený nový ústavní zákon, který nabyde účinnosti od roku 2026 vylučuje, že by se mohla situace napravit alespoň někdy v budoucnosti. Změny senátních obvodů budou totiž nejen možné pouze jednou za 12 let, ale především takováto změna bude podmíněná nutností se přiblížit průměrnému počtu voličů, tzn. v tomto případě snížit jejich počet. To připojení osmi obcí do obvodu logicky nemůže nikdy splnit,*“ dodává Canov společně s omluvou všem občanům, kterých se měla chystaná změna týkat.

V Uhelné obnoví ovocnou alej

Hrádek nad Nisou letos mezi Václavicemi a Uhelnou obnoví oboustrannou alej ovocných stromů. Poroste tam celkem 123 nových jabloní a třešní. Kácení v aleji, ošetření stávajících stromů a výsadba nových bude stát bezmála 1,054 mil. Kč. Město na revitalizaci bude čerpat dotaci ve výši bezmála 687 tis. Kč z Fondu malých projektů Turów. Z vlastních zdrojů zaplatí zhruba 367 tis. Kč.

Samotné výsadbě předcházelo odstranění některých stromů, které tam rostly. Už byly dožilé. Nutné bylo i odfrézování pařezů a odstranění křovin. „*Stromy už jsou pokácené a právě teď štěpkujeme větve,*“ popisuje Stanislav Kratochvíl z firmy MEGA, která má obnovu aleje na starosti. „*Zatím je zima, stromy se ze země ještě netahají. Počítáme s tím, že bychom nové ovocné stromy mohli začít sázet na jaře, jakmile nám počasí dovolí,*“ dodává.

Alej dlouhá 1,2 kilometru propojuje okrajovou část obce Václavice s okrajovou částí Uhelné. Nachází se na přeshraniční cyklostezce Hřebnovka, vedoucí až na polské území. První část aleje vede od Václavic mírným stoupáním až ke křižovatce s polní cestou a cyklostezkou. Tam rostou pouze jabloně. Stromy se tam až na několik výjimek zachovávají. Druhou část tvoří rovina od křižovatky s polní cestou a cyklostezkou k Uhelné. Tam je stav stromů druhově pestřejší, ale také horší. Rostou tam jabloně, které střídají hrušně, topoly, osiky a třešně, místy také duby. Některé stromy byly suché nebo tam chyběly. Část stromů také neprosplávala kvůli sadu ořešáků královských. „*Nechali jsme vykácet i nálety, jako keře růže šípkové, bezu černého nebo topoly a jasan. Jednak narušovaly provozní bezpečnost a také by snižovaly estetickou hodnotu aleje jako krajinnotvorného prvku,*“ doplnila vedoucí Odboru dotací, rozvoje města a kultury Jana Matušková. Pokáceno se celkem 58 stromů, zejména ve špatném zdravotním stavu nebo s rozsáhlými defekty. „*Zároveň se ošetří 80 stromů, u kterých specializovaná firma provede redukční a zdravotní řezy a odstraní výmladky,*“ dodává Matušková.

Revitalizací oboustranného stromořadí z Václavic směrem na Uhelnou vznikne jednotná jabloňová alej. Poroste tam celkem 101 mladých

stromů. Jabloně doplní krátký úsek třešní. Firma, která má výsadbu na starosti, tam zasadí 22 nových stromů. Doplní je ještě několik stávajících dubů, lip a jilmů. Díky tomu se v okolí stromořadí zlepší klimatické podmínky. V krajině se lépe zadrží voda, zvýší se vzdušná vlhkost, sníží prašnost z blízkých polí a zamezí se také erozi půdy. V jarním období budou kvetoucí ovocné stromy navíc bohatým zdrojem potravy pro včely a ostatní hmyz.

Eva Malá

Projekt spolufinancován z Fondu malých projektů Turów

V Hrádku vymění celkem 357 svítidel

Dokončení ze strany 1

Vymění se celkem 357 nevyhovujících svítidel veřejného osvětlení z celkového počtu 442 ve čtyřech obvodech odběrných míst, a to v Žitavské ulici směrem ke Kristýně, v Oldřichovské a Loučné ulici, a v Oldřichově na Hranicích. Doplní se dalších 56 pouličních lamp. „V části města řešené tímto projektem ponecháme 85 svítidel, u kterých se jejich stáří pohybuje od dvou do pěti let nebo jsou v provedení LED technologie,“ dodává Matušková.

K částečné výměně svítidel v Hrádku nad Nisou došlo už v roce 2015. „Tehdy ve městě bylo 1 417 svítidel a světelných bodů. Vyměnilo se celkem 413 lamp v areálu Kristýna, v Dolním Sedle, Dolní Suché, v Oldřichově na Hranicích a ve Václavících.“

Aktuálně se v Žitavské ulici od křižovatky Nádražní po Lidový dům, v parku u Lidového domu, na okružní křižovatce Kristýna, na cyklostezce s chodníkem v Žitavské ulici směrem k Trojmezí a v prostoru celnice a vnitrobloku za celnicí vymění celkem 72 ze 138 svítidel. Obměna lamp se netýká areálu Kristýna.

Celkem 81 svítidel ze 100 firma vymění v Oldřichovské ulici, dále v ulicích Za Humny, Nová, Řadová, na okružní křižovatce na silnici I/35, na příjezdové komunikaci společnosti VGP ve Vlámské ulici, včetně chodníků. „Zároveň osm pouličních lamp tam doplníme. Zajistíme tak rovnoměrnost osvětlení zejména v okolí přechodu pro chodce u školky,“ zmiňuje starosta. Celkem 19 svítidel zůstane bez obměny, za nová LED osvětlení se změnila v říjnu 2022.

V Loučné se vymění všech 159 svítidel a doplní je celkem 25 nových. Důvodem je zajištění rovnoměrnosti osvětlení. Nové veřejné osvětlení bude v Hartavské ulici, na chodníku v Hartavské směrem ke státní hranici, v ulici Jižní, dále v části ulic K Bytovkám, Lidická, Lipová, Prostřední, Spojovací, Truhlářská, U Koruny a U Lávky. A poslední oblast, které se týká kompletní výměna svítidel veřejného osvětlení, je Oldřichov na Hranicích. Vymění se tam 45 lamp a dalších 23 se doplní.

Stávající rozvaděče veřejného osvětlení v oblasti Kristýny, Loučné a v Oldřichově na Hranicích jsou v relativně dobrém stavu a jsou vybavené monitorovacím zařízením, včetně regulace a stabilizace napětí, tzv. technologií Raverberi. Rozvaděč v Oldřichovské ulici je bez této technologie a projde kompletní rekonstrukcí. „Nová svítidla vyzařují takzvané teplé bílé světlo, ve svítidlech je také naprogramovaný stmívací profil, který snižuje množství vyzařovaného světla na

60 procent,“ popisuje Pavel Nývlt z Odboru investic a správy majetku. Tím dochází nejen k omezení spotřeby elektřiny, ale také ke snížení množství vyzařovaného světla.

Pouliční lampy podle Jiřího Tesaře ze společnosti Artmetal, která se v Hrádku nad Nisou stará o veřejné osvětlení, jsou v provozu 4 100 hodin ročně. „Průměrná spotřeba jednoho svítidla je 63,3 W (instalovaný výkon Pi). Celková roční spotřeba od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 byla 377 908 kWh. Při průměrné sazbě 3,37 Kč za 1 kWh provoz veřejného osvětlení stál téměř 1,27 mil. Kč bez DPH.“ V letošním roce po výměně a doplnění svítidel se předpokládá, že spotřeba elektrické energie klesne na 352 400 kWh, za což by podle Jiřího Tesaře město mělo zaplatit bezmála 1,19 mil. Kč bez DPH. „Za rok by se tak spotřeba měla snížit o 25 508 kWh, tedy téměř o 86 tis. Kč bez DPH.“ Předmětem rekonstrukce není jenom úspora elektrické energie. „V Oldřichově na Hranicích a na stezce pro cyklisty a pěší na Trojmezí jsou nainstalovaná svítidla, která se už nevyrobí, a tedy nejsou náhradní díly pro jejich opravu,“ popisuje Tesař a dodává: „Dalším důvodem je výměna svítidel se světelným zdrojem CosmoPolis, které jsou velice drahé a jejich výměna je nákladná a neekonomická z hlediska provozu. Jedná se o příjezdovou komunikaci a chodník ke společnosti VGP.“ Ostatní demontovaná svítidla ATHOS v Loučné a v Oldřichovské ulici se demontují, uskladní a budou se používat pro opravy a případná doplnění dle požadavků. Tím se minimalizují náklady na údržbu v dalších letech.

Eva Malá

Demolice v Bekonu začala

Zástupci Města Hrádku nad Nisou v pondělí 18. března předali tovární areál Bekon stavební firmě Tost, s. r. o. Ta zvítězila ve veřejné soutěži „Revitalizace areálu BEKON – Demoliční práce“ s nabídkovou cenou ve výši 28,6 mil. Kč vč. DPH. Celkem se do ní přihlásilo 11 firem, vyhrál uchazeč s třetí nejnižší nabídkou. „První dva uchazeče jsme vyloučili, protože nereagovali na dotazy v průběhu výběrového řízení,“ popisuje starosta Josef Horinka s tím, že proto nakonec vybrali uchazeče třetího v pořadí. Bourat se budou všechny budovy kromě komína a bývalé ředitelsko-provozní budovy, která je součástí uliční čáry. Demoliční práce by měly skončit v září.

„Já jenom doufám, že v rámci prací se tady neukáže příliš zahrabaných kostlivců, o kterých se tu mluví. Levá strana areálu stojí nad bývalým náhonem, který kdysi vedl městem a říká se, že je tam zakopaná stará turbína. Zhotovitele tady můžou čekat různá překvapení. Pokud ale vzniknou nějaké vícepráce, jsme připraveni postavit se jim čelem,“ podotýká starosta.

Stavbaři začnou likvidací lepenek ze střech a všech azbestů, které se ve stavbě určené k demolici nacházejí. „Po sanaci těchto nebezpečných odpadů objekty odpojíme od inženýrských sítí a vyklidíme tak, abychom odstranili co nejvíce předmětů, které by mohly kontaminovat vzniklou stavební suť,“ popisuje ředitel výroby demoliční firmy Trepert Milan Miavec s tím, že teprve potom začnou jednotlivé budovy strojně demolovat. „Naše výšková technika a demoliční bagry budou rozrušovat stavební konstrukci odshora dolů, zároveň ten materiál budeme drtit a dávat do mezideponií,“ dodává.

Zachovat by se měla někdejší správní budova. Podle Milana Miavce se bude od sousední budovy takzvané odřezávat. „Na místě bude muset ještě dojít k šetření a vyhodnocení stavu i těch budov, které máme v plánu zbourat. Abychom našli vhodné řešení.“ Zástupce vedoucího projektu společnosti Trepert Ivan Dušek upřesňuje, že se tam budou provádět svíslé řezy od objektu. „Aby se budovy staticky oddělily, protože jsou konstrukčně propojené. Budeme je proto muset odřezávat diamantovým kotoučem.“ Kvůli pohybu těžké techniky na místě i v rámci bezpečnosti musí chodci i řidiči počítat s dopravním omezením.

Předpokládá se, že Město Hrádek bude na demolici čerpat dotaci ze tří programů. „Dotaci bychom měli čerpat až do výše 52 % z celkových uznatelných nákladů, a to z Operačního programu životního prostředí (OPŽP), Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a z Nástroje pro oživení a odolnosti brownfieldů (NPOBF),“ vypočítává Jana Davidová z Odboru dotací, rozvoje města a kultury.

Po demoličních pracích by měla začít nová výstavba. „Počítáme s tím, že stavět by se mohlo začít někdy na podzim. V areálu vyroste poliklinika za více než 196 mil. Kč, depozitář a městský archiv zhruba za 91 mil. Kč, a dům sportu za 165 mil. Kč,“ zmiňuje starosta Josef Horinka s tím, že i díky tomu, že jde o brownfield, by město mělo být při získávání dotací úspěšné. „Je tam i prostor pro bydlení, což ale zatím necháváme otevřené a vyjednáваме s různými developery nebo těmi, kteří dokáží řešit družstevní bydlení.“

Dojde i na revitalizaci továrního areálu. Mezi ulicemi Anglická, Václavská a 1. máje vznikne park. Na jeho nejvyšším místě se plánuje výstavba vyhlídkové věže a pod svahem altán. Mezi nimi by měl stát amfiteátr. Na stavbu věže a altánu by se měly využít artefakty zachráněné z demolice Bekonu. Součástí prostoru by měla být i 1 500 m² velká vodní nádrž, která bude zadržovat srážkovou vodu odtékající ze střech budov a komunikací. „Za Schubertovou vilou chceme obnovit fontánu. A rekonstruovat by se měla i studna s kovovou pumpou,“ dodává starosta.

Historie Benaru sahá do poloviny 19. století, kdy se tam barvily nitě. V roce 1945 se firma dostala pod národní správu nově vzniklého podniku se sídlem v Benešově nad Ploučnicí. V minulosti textilka zaměstnávala několik set lidí a vyráběly se v ní niťářské výrobky, příze a pletářské zboží. Výroba tam pokračovala i po revoluci a podnik, přejmenovaný na Bekon, skončil zhruba před 25 lety. Město Hrádek nad Nisou koupilo dvacetihektarový areál zchátralé továrny za 6 mil. Kč v roce 2015. Rok poté zadalo prvotní ekologický audit a pak i Analýzu rizik v dané lokalitě. Z té vyplynulo, že se v areálu nachází velké množství chemikálií a nebezpečných odpadů, např. kyselina sírová, fosforečná nebo dusitá. Dále různé plasty, kaučuk nebo zářivky. K jejich odstranění, včetně odsátí podzemní jímky, došlo v červnu 2023. Celkem to stálo zhruba 7,5 mil. Kč, město z vlastního rozpočtu zaplatilo 2,2 mil. Kč.

Eva Malá

V hlavním parku se pokácel jilm

V parku Gen. Svobody v Hrádku nad Nisou specializovaná firma pokácela vzrostlý jilm habrolistý. Předcházel tomu dendrologický posudek, který nestabilitu stromu potvrdil. „Jilm s výškou 24 m a obvodem kmene 183 cm, rostl u parkové cesty a nebezpečně se nakláněl nad dětské hřiště,“ popisuje technik z Odboru investic a správy majetku města Josef Olša. „Bylo vidět, že náklon stromu byl čím dál větší, protože se zvedal kořenový bal.“

Městský úřad nechal „Posouzení zdravotního stavu některých stromů rostoucích v katastrálním území Hrádku nad Nisou“ vypracovat už v srpnu 2021 a podruhé v listopadu 2023 autorizovaným projektantem systémů ekologické stability Pavlem Viceníkem. „Z těch dvou posudků od dendrologa jasně vyplývá, že zdravotní stav právě tohoto konkrétního jilmu se za ty dva roky rapidně zhoršil,“ upřesňuje technik. Z posudku vyplynulo, že v kořenovém systému stromu se velmi rychle vyvíjela hniloba kořenového systému na bázi kmene. Od prvního posouzení se také zhoršil stav kmene stromu. Ve zprávě se také uvádí, že zřejmě vlivem vyšších srážek, a s tím souvisejícím změkčením půdy, se jilm oproti očekávání vychyloval rychleji. Na tahové straně kmene se proto rýsovala výrazná rýha. Docházelo už také k prosychání koruny, která byla značně zdeformovaná kvůli dalším vzrostlým stromům. Podle dendrologa Pavla Viceníka se jilm habrolistý stal bezpečnostním rizikem a doporučil zvážit jeho odstranění.

Specializovaná firma musela při kácení použít výškovou techniku. Kvůli bezpečnosti strom kácela postupně od vrcholu stromu. Samotné kácení trvalo několik hodin.

Za zimní údržbu Hrádek zaplatil 1,1 mil. Kč

Navzdory nedostatku sněhu a teplému únoru byla zima pro silničáře v Hrádku nad Nisou dražší než ta minulá. Za období od listopadu loňského roku do konce února roku letošního město za úklid silnic a chodníků zaplatilo 1 096 739 Kč. Nejdražším měsícem byl z pohledu zimní údržby leden. V sezóně 2022/2023 zimní údržba stála o 34,5 tis. Kč méně.

Zimní údržba se provádí vždy od 1. listopadu do 31. března v případě spadu sněhu nebo vzniku ledovky. SKS, s. r. o., v této době mají povinnost držet tzv. nepřetržitě domácí pohotovosti. Výjezd techniky je stanovený v pracovní dny od 4:00 hod., ve dnech pracovního klidu a svátků od 6:00 hod. Pokud to klimatické podmínky vyžadují, jsou technika a pracovníci nasazení operativně, dle potřeby.

Chemicky se ošetřují Hartavská ulice od nového mostu k bývalým oděvům, ulice Jiřího z Poděbrad, Sokolská, Gen. Svobody, Liberecká, od optiky K železničnímu přejezdu, dále Žitavská ulice od Národního domu ke kruhovému objezdu I/35, dále horní a dolní sídliště, silnice V Rokli, sjezdy v Oldřichovské ulici, Tovární ulice, dopravní terminál, Lidická ulice, Kančí rokle – Dolní Suchá, dále u činžovních domů

č. p. 125 až 134, a od domu č. p. 136 až 138, a sjezd a výjezd do Václavovic z komunikace I/35, až po křižovatku III/2713 (KSSLK). Chemicky se ošetřují také silnice III/4c a autobusová otočka v Oldřichově na Hranicích.

Inertním posypem se ošetřuje ulice 1. máje, Liberecká ulice od optiky k Hornímu náměstí, Žitavská ulice od Národního domu k Hornímu náměstí, Anglická ulice a Horní náměstí. V Doníně se ošetřují ulice Za Školou, Příčná a Turistická ulice. V Loučné pak Jižní, Lipová ulice a ulice Na Hrázi. V Dolním Sedle se udržuje silnice III/68c, III/70c v okolí hasičské zbrojnice, pak od křižovatky III/2716 od č. p. 212 až 268, č. p. 4 až po křižovatku k III/2716. V Horním Sedle se ošetřuje III/73c – autobusová otočka a III/74c – autobusová otočka v Dolní Suché.

Odklizení sněhu se provádí především mechanicky. Provádět posyp do vrstvy čerstvě napadaného sněhu vyšší než 3 cm bez předchozího pluhování je neúčinné. U dvoupruhových obousměrných silnic se sníh odklízí ze středu jízdní dráhy k pravému okraji vozovky. Při mimořádném spadu sněhu se v průjezdních úsecích a na místních komunikacích sníh shrnuje pouze k okrajům chodníků a dle možností odváží. Při trvalém sněžení se pluhování periodicky opakuje. Na dopravně důležitých komunikacích nemá po skončeném pluhování zbytková vrstva sněhu přesáhnout 3 cm. Posyp solí se zahajuje, pokud výška sněhu nepřesáhne 3 cm.

Odklizení chodníků se provádí ve třech kategoriích, strojně od 4:00–11:30 hod. a od 11:30–15:00 hod. a ručně pracovníci MěÚ od 7:00–15:00 hod. Tato údržba se netýká propojení mezi chodníky uvedenými v zimním plánu údržby a vstupů do objektů k nim přilehlých. Při spadu sněhu se ručně provádí údržba přechodů pro chodce, autobusových zastávek, podchodů, schodišť, ostrůvků apod.

I naše děti si zaslouží žít ve zdravém životním prostředí

Každý z nás chce žít ve zdravém prostředí. Dýchat čistý vzduch či pít nezávadnou vodu bychom měli chtít nejen pro nás samotné, ale také pro naše děti. Mělo by nás tak zajímat, co se dá pro zlepšení životního prostředí udělat.

Aktuálně nás ohrožují klimatické změny. Jejich projevem jsou například stále častější extrémní projevy počasí, jako jsou vlny veder, sucha či naopak ničivé povodně. To přímo ohrožuje každého z nás. Vedle přírodních katastrof nás ale může postupně ohrožovat nedostupnost potravin, které nebude možné kvůli výkyvům počasí vypěstovat, či nedostatky vody, se kterými se již nyní potýká řada oblastí v naší republice.

Co změny klimatu způsobuje?

Bohužel se jedná především o lidskou činnost. Průmyslová výroba, neekologické nakládání s odpady, drancování a ničení životního prostředí odlesňováním, těžba a spalování uhlí, ropy či zemního plynu, to vše výraznou měrou přispívá k neustálému zhoršování našich životních podmínek. Kvůli tomu dochází ke změnám v atmosféře, ve které neustále přibývají tzv. skleníkové plyny. Důsledkem toho je skleníkový efekt, který způsobuje oteplování. S tím jsou pak spojeny negativní změny životního prostředí.

Můžeme udělat něco pro zlepšení?

Jako jednotlivci můžeme udělat řadu věcí, které budou mít v součtu velký dopad. Sami však nedokážeme ovlivnit ty největší zdroje znečištění, jako jsou spalovny, elektrárny, průmyslová výroba apod. Je tak potřeba vyžadovat důsledné změny ve výrobě energie, průmyslu, dopravě i dalších odvětvích.

V České republice má na svědomí nejvíce emisí skleníkových plynů energetika. Výrobou elektrické energie převážně z uhlí produkuje toto průmyslové odvětví 40 % skleníkových plynů a patří tak k největším znečišťovatelům. Řešení tak spočívá v rozvoji obnovitelných zdrojů energie, díky kterým můžeme minimalizovat negativní dopady na naše životní prostředí. Plánované odstavení uhelných elektráren je tak jistě krokem tím správným směrem a přispěje ke zlepšení ovzduší v České republice.

Slunce, voda, vítr

V rámci postupného odstavení uhelných elektráren je samozřejmě potřeba nahradit je „čistou“ domácí produkcí. V podmínkách České republiky ke vhodným obnovitelným zdrojům energie patří využití energie vody, větru a slunečního záření. V rámci našeho regionu se pak jako nejvýhodnější jeví energie získaná pomocí větru. Výstavba

nových větrných elektráren je poměrně rychlá a nabízí se tak jako velmi efektivní řešení aktuální situace. Výhodou větrných elektráren je také fakt, že nejvíce energie generují v zimním období, což v kontextu zvýšené spotřeby energie v souvislosti s vytápěním, představuje velký benefit.

Budme soběstační

Obnovitelné zdroje energie jsou také řešením k posilování energetické soběstačnosti nejen České republiky jako celku, ale především regionů, a to až na úroveň jednotlivých obcí. Soběstačná obec se tak stává méně závislou jak na domácí rozvodné síti, tak na dodávkách neobnovitelných zdrojů ze zahraničí. Závěrem tak lze říci, že energetická soběstačnost regionů a obcí není jen otázkou ochrany životního prostředí, ale podpoří i lokální ekonomiku a rozvoj. Z výroby čisté energie totiž mohou obce významně prosperovat. Investice neodtečou, ale zůstávají v místní ekonomice a obce si mohou zajistit výhodné podmínky s dodavateli či provozovateli, například podíl na zisku. Ten pak mohou následně využít ve prospěch občanů.

*Zdroj + foto větrné elektrárny: JRD GROUP
Fotografie: cesta a elektrárna (Shutterstock)*

M. Souček: Postavili jsme rodinné chatky i venkovní kuchyň

V kempu Kristýna v Hrádku nad Nisou na Liberecku dokončují přípravy na letní sezonu. První hosty by měli přivítat už během velikonočních svátků. „Snažíme se areál co nejvíce vylepšit a zútulnit,“ říká ředitel Kristýny, a. s., Miroslav Souček, který se o městský rekreační areál stará. „Mezi hlavní investice letošního roku patří výstavba nových rodinných chatek, kuchyně pro kempaře s větší kapacitou a venkovní kuchyni s grily v komunitním stylu. Chceme doplnit ohniště a nová společná grilovací místa pro hosty ubytované v chatkách. Rekonstruujeme sociální zařízení pro kempaře, včetně sprch. Měníme žetonový systém na nový čipový,“ dodává ředitel Kristýny s tím, že to vše bude připravené na letní sezónu 2024. V dalším roce se plánuje stavba nové samočisticí výlevky chemických toalet s vypouštěním šedé vody, vylepšení karavanových stání pro rozšíření sezóny na jaro a podzim, nové karavanové sloupky pro odběr elektrické energie, a v neposlední řadě výsadba nových stromů.

Jednou z hlavních novinek, která na návštěvníky kempu čeká, je velká, moderní venkovní kuchyně. Proč jste se rozhodli investovat právě do ní?

Stávající kuchyně pro kempaře byla kapacitně, technicky a technologicky absolutně nevyhovující. Dva vařiče a jeden dřež, žádná digestoř, chybějící prostor pro venkovní vaření i posezení jsou v dnešní době a při stávajících možnostech pro velikost našeho rekreačního areálu opravdu málo. Jistě i proto se v komentářích našich hostů objevovaly, kromě spokojenosti, hlavně zmínky o nutné změně a vylepšení právě této kuchyně pro kempaře. Nová bude v místě více centrálním, tedy lépe dostupná všem. K dispozici budou mít celkem pět varných bodů s tím samým počtem dřezů, digestoře nebo dvě vysoké lednice. Ve vybavení kuchyně budou i dvě mikrovlnné trouby, aby si tu například maminky mohly ohřát jídlo pro své děti, pak také varné konvice a hrnce. Navíc počítáme i s letní venkovní kuchyní určenou ke grilování, dvěma betonovými grily, samostatnou přípravnou plochou s dřežem, a také s komunitním posezením.

Vidím, že ve stejné budově předěláváte i toalety a sprchy?

Krásné, moderní toalety tu budou otevřené už od Velikonoc. Když si tady na hřišti maminky s dětmi sednou, budou je mít po ruce. Stejně tak budou pro sezónu 2024 připravené nové moderní sprchy s moderním čipovým systémem. Zbavili jsme se plechových žetonů, které si návštěvníci kupovali na recepci, aby se mohli osprchovat teplou vodou. Nahradí je čipové hodinky, které se používají například v aquaparcích. Ty se dají nabít kdykoli, takže návštěvníci nebudou odkázáni na otevírací dobu recepcí.

Kuchyně a sociální zázemí bude sloužit zejména kempařům. Vy pro ně ale připravujete další vylepšení...

Kempování se posunulo úplně jinam, než tomu bývalo dříve. Celkem

tu za rok zaparkuje obrovské množství karavanů s úplně jinou výbavou, než měly v době, kdy kemp vznikl. Některé jsou tu od dubna do října, jiné tu parkují celoročně a většina samozřejmě přijíždí na krátkodobé pobyty. Kontaktní grily, lednice, sporáky, televize a často i klimatizace nejsou dnes žádnou výjimkou. Připravili jsme proto nová elektrická připojení, i zpevněná místa s elektrickou přípojkou určenou přímo k tomu danému místu. Máme připravený projekt, který doufáme, že budeme moct zrealizovat na podzim. Vytvoříme celkem 14 celoročních stání a zároveň zatím první moderní samosplachovací výlevku na šedou vodu, vylévání chemické toalety a napouštění vody. V současné době máme v areálu dvě standardní výlevky chemických wc a nová výlevka by tak byla třetím kusem, i když samozřejmě technologicky i hygienicky výrazně lepším.

U novinek ještě zůstaneme. Máte tady tři chaty, které svítí novotou do dálky...

Postavili jsme tři nové rodinné chaty za 2,7 mil. Kč bez terénních úprav. Odhaduji, že každá vyjde zhruba na 1 mil. Kč. Určené jsou zejména pro rodiny s dětmi. Uvnitř jsou dvě prostorné ložnice. Jedna pro rodiče, další až pro tři děti. Součástí chaty je kuchyňka s jídelnou a koupelna se sprchovým koutem a toaletou. Celkem máme stavební povolení na šest chatek a naším cílem je postavit ještě letos. Pokud se nám to podaří, budeme mít v areálu celkem 71 chatek. Co se týká délky pobytu, tak návštěvníci si kupují nejčastěji týdenní byty, ale mnozí spokojení hosté tu v létě tráví rovnou týdny dva. Mimo sezónu jsou to spíše víkendové pobyty. Na jaře a na podzim sem jezdí i firemní týmy nebo školy.

Investujete i do ostatních chatek?

Rekonstruujeme chatky 44 až 53. Tam děláme nové koupelny, kuchyňské linky a také vyměňujeme lina. Opravujeme chatky 21 a 21 A, na

kterých se navíc dělá nová střecha. Další peníze jdou do chatek 1 až 10, do kterých jsme už v roce 2021 investovali přes 2 mil. Kč. U nich plánujeme směrem k cestě, tedy z boku chatky, postavit přístavbu posezení s přístřeškem. Chatky tak získají pro své uživatele jistý vyšší komfort.

Všimla jsem si, že na každé chatce je přidělaný sušák na prádlo...

To je velmi šikovná věc a přitom taková maličkost. I mě samotnému by vadilo, kdybych musel při balení myslet na to, že je potřeba vzít nějaký provaz a kolíčky a pak prádlo věšet mezi stromy. V horším případě na verandu, kde by mi z plavek kapalo za krk. Z boku jsme proto loni na každou chatku instalovali hliníkový sušák, který se dá buď roztažnout, nebo naopak stáhnout, aby nevadil. Další drobností, kterou naši návštěvníci ocenili a kterou jsme zvládli udělat v minulé sezóně 2023, jsou spravené cesty. Karavanisté i stanáři se nemusí v horším počasí broditi bahnem a mají příjemnější přístup ke svým místům. V roce 2024 pokračujeme a další část cest tak bude pro sezónu opravená. Na posledním místě, ne však co do důležitosti, jsme se rozhodli, že ošklivým odpadkovým košům, co tu všude jsou, dáme novou tvář. Nechali jsme vyrobit betonové kryty s víkem. Do košů nebude pršet, nebudou zapáchat a lákat tolik vosy. To, že bude na víku speciální část pro kuřáky, je „malý“ bonus. Kuřáci si budou moct takzvaně tĕpnout a zbytek cigarety odhodit do připraveného popelníku, který je právě součástí víka. Má to dva plusy. Oddělením od ostatního odpadu zamezíme zahoření a také doufáme v to, že kuřáci nebudou nedopalky vyhazovat po okolí a Kristýna tak zůstane krásná a čistá.

Vidím, že tu jsou čerstvě pokácené stromy...

Již na podzim 2021 jsme měli velký audit ohledně bezpečnosti a zeleně. Arboristický průzkum ukázal, že musíme pracovat s obnovou

zeleně. Z dokumentu vzešlo, že musíme postupně vykácet 1 097 stromů a v příštích deseti letech naopak kolem 860 stromů vysadit. Tady roste převážně bříza, která je z pohledu růstu a zdraví velmi složitá. Ten hezký březový háj se tu přesto budeme snažit udržet. Co se týká bezpečnosti jako takové, v roce 2021 tu bylo celkem osm kamer a letos jejich počet naroste už na 32. Spolupracujeme i s městskou policií, která má dvě otočné kamery u vstupů do našeho areálu.

Na Kristýnu se chodí lidé i jen tak vykoupat. Kolik pláží tu je?

Je tu celkem pět hlavních pláží, tedy takových celků. Některé jsou písčné, jiné travnaté, některé slunečné a další se stínem stromů. Na plážích jsou od loňska vylepšené sprchy. Je jasné, že vsunout nohy obalené pískem do žabek, není to pravé ořechové. Když si je dříve plavci chtěli umýt, museli si je strčit skoro za krk. Tak nás napadlo k plážovým sprchám nainstalovat níže umístěný vyústek. Teď si návštěvníci nohy od písku umyjí pohodlně. A plážové sprchy jsou zdarma. Máme na vodě dvě mola, to jedno je spíše určené na sezení než skákání. Oblíbili si jej v mimosezóně hlavně rybáři. Určitým specifickým tématem jsou psi. Pohyb psů na Kristýně platí už řadu let stejně a psi nesmí na pláži, mohou se po areálu pohybovat pouze na vodítku a jejich majitelé by měli zajistit, že po mazlíčcích nezůstane v areálu nepořádek. Ačkoliv se v areálech našeho typu a jezerech a nádržích standardně psi nesmí koupat, vyčlenili jsme dvě místa, kam čtyřnozí miláčkové mají přístup. Abychom vyšli majitelům psů vstříc, instalovali jsme v loňském roce na několika místech držáky se sáčky na exkrementy a pravidelně je doplňujeme. Nainstalovali jsme více cedulí informujících o místech, kde se smí pohybovat psi, a snažíme se hostům ukázat, jaké jsou vhodné trasy a jaké jsou trasy povolené v naší letní top sezóně. Pohyb kol, dětí, vozů, elektrokoloběžek a lidí je tu v létě obrovský a bezpečnost všech je pro nás prioritou. Novinkou letošní sezony bude navíc „psí“ pláž na jižní straně Kristýny. Je to prostor ve stínu stromů blízko písčné pláže. Majitelé mazlíčků tam najdou samozřejmě nejen příjemné prostředí pro své psy, ale i zmíněné stojany s pytlíky na exkrementy. Pokud tedy někdo nevydrží bez svého psa a vezme ho s sebou i v největších vedrech, má v této části stín, trávu i prostor pro vyvenčení v lesním porostu.

Zrekonstruovali jste i recepci. Co dalšího máte v plánu?

Snažíme se myslet i na náš personál. Proto jsme pro recepční vybudovali nové sociální zázemí. Pro hosty chceme na recepci otevřít nový express check out, určený pro odbavení odjíždějících hostů z chatek. To by mělo pomoci jak jim, tak také zkrátit čekací dobu pro příjíždějící a odjíždějící karavany. Nápadů na vylepšení máme ještě spoustu, ale čas je neúprosný a ne vše se dá zvládnout hned. Přesto věřím, že i pro další sezony budeme pokračovat a naši hosté se mohou těšit na další drobná i větší vylepšení.

Eva Malá

OCENĚNÍ STAROSTY – „Tým Balt“

K. Vinklárková, K. Šmahelová: Klidně k Baltu pojedeme znovu

Čtveřice mladých lidí z DDM Drak Hrádek nad Nisou a ZŠ a MŠ Loučná Hrádek nad Nisou se v červnu loňského roku vydala k Baltskému moři. Kateřina Vinklárková (KV), Kateřina Šmahelová (KŠ), Pavel Svoboda, Martin Fenko a dalších osm dětí z dětských domovů z Valašského Meziříčí a Vizovic tam ale necestovali v pohodlí auta nebo vlaku. Téměř 600 kilometrů poctivě šlapali do pedálů svých jízdních kol, společně ještě s ředitelem DDM Drak Stanislavem Dvořanem a dalším dospělým doprovodem. Akci už poštěstě organizoval filantrop a sportovec Tomáš Slavata. Hnacímotorem pro ně bylo oslovit veřejnost, aby přispěla do finanční sbírky na pomoc potřebným. A povedlo se. Svou pětidenní jízdou Tým Balt podpořil Pečovatelkou službu Hrádek nad Nisou, pro kterou získal šek v celkové hodnotě 50 000 Kč. Všichni společně pak 100 000 Kč věnovali předčasně narozeným dětem do nemocnice Královské Vinohrady. Na městský úřad za mnou po vyučování přišly obě Katky.

Vy jste tu náročnou jízdu až k Baltu absolvovaly už v loňském roce. Jak Vás vůbec napadlo vydat se tak daleko, navíc na kole?

KV: Mně to nabídl ředitel DDM Drak Standa Dvořan, kterého oslovil Tomáš Slavata. Vlastně nejdříve se zeptal mě, jestli bych tu jízdu na kole chtěla absolvovat. A já jsem se pak ještě zeptala, jestli by s námi mohla jet i má kamarádka, Kačka.

Vy děvčata jste sportovně nadaná, jezdíte na kole více než rekreačně?

KŠ: Moc ne. Původně mi kolo vůbec nic neříkalo, ale asi díky té expedici mě to začalo bavit. Vlastně já jsem si tu cestu dopředu vůbec neměla představit. Ani jsem si neuvědomovala, když jsem to odkývala, že opravdu pojedou těch 600 kilometrů.

KV: Předtím jsem moc nejezdila. Asi dvakrát jsme byly společně na kole. A to bylo asi všechno, co jsme předtím absolvovaly, než jsme odjely. Ale v podstatě jsme celkem ušlapaly jen 30 kilometrů, z Hrádku do Václavic, do Uhelné a tak.

Věnujete se ve svém volném čase jinému sportu?

KV: Já hraji florbal, jezdím na kole a bruslím. Co se týká florbalu, jsem střídavě v obraně i v útoku. Ale útok mě baví více.

KŠ: Moje hlavní záliba jsou mažoretky. To je celkem náročné, pochoduujeme, skáče a nacvičujeme zručnost. Trénuji dvakrát týdně a teď ještě pomáhám sestře trénovat malou holčičku.

Vy všichni jste k Baltskému moři vyrazili 5. června loňského roku. Odjízďeli jste společně z Hrádku nad Nisou. Těch necelých 600 kilometrů jste ujeli za pět dní. Která část úseku byla pro vás nejtěžší?

KV: Pro mě určitě ten poslední den. To jsme jeli posledních 70 kilometrů. A jak jsme se blížili k Baltskému moři, foukal hodně silný vítr a bylo proti němu těžké šlapat.

KŠ: Pro mě byl nejhorší ten prostředek. Měla jsem krizi, protože už jsme ujeli spousty kilometrů, další jsme měli před sebou. Ale pak už to bylo zase dobrý.

Byla cesta bezproblémová, nebo jste se potýkali s nějakými komplikacemi?

KV: Cestou jsme se asi třikrát potýkali s píchlou duší. Jedna holčička několikrát spadla, ale jinak to bylo v pohodě, myslím.

A bloudili jste?

KŠ: My jsme jezdili po skupinkách. Vedoucí měl vždy navigaci, a když ta jeho skupina peloton vedla, tak měl za trasu zodpovědnost. A myslím, že jsme nezabloudili.

KV: Když to přeci vedla naše skupina, tak jsme párkrát zabloudili, protože nás zlobila mapa. Ale ty ostatní týmy, ty nás vedly celkem v pohodě.

Najezdili jste denně spousty kilometrů. Myslím, že třetí den celkem 130 kilometrů. Měli jste všichni čas a náladu na nějakou zábavu?

KV: Pokaždé když jsme přijeli do cíle, tak jsme měli připravenou večeři a pak nám dali čas pro sebe. Když jsme přijeli ke Štětínskému zálivu, tak jsme se někteří i vykoukali.

KŠ: Těšila jsem se vždy do stanu, který byl už rozložený, když jsme dorazili do cíle. My jsme si pak s Kačkou lehly do stanu, odpočívaly jsme a dívaly se na filmy.

KV: Dívaly jsme se třeba na Raftáky, Bajkery nebo Špunty na vodě.

A jídlo jste si každý vezl sám?

KV: Jídlo nám navařila moje mamka. A pak kuchař, který s námi jel, jídlo dovařil a bylo to dobré. Několikrát se podařilo převařit rýži, ale nebylo to tak hrozný.

KŠ: Až na pár výjimek se to dalo. A na cestu nám kuchař vždy připravil pečivo s pomazánkou, sušenky, brambůrky nebo jiné dobroty. A samozřejmě pítí jsme měli s sebou.

Když jste dorazili k Baltskému moři, vykoukaly jste se vy dvě?

KV: Nejdříve jsme nechtěly, protože tam byla zima a foukal vítr, ale nakonec jsme se vykoukaly.

KŠ: Řekly jsme si, že to je vlastně taková odměna za tu jízdu, kterou jsme absolvovaly. Nechtěly jsme litovat toho, že jsme to nezkusily.

Pokud byste měly možnost, jely byste znovu?

KV: Už jsme si říkaly, že bychom jely tu trasu znovu s rodinami. Nebo že bychom vyrazily se Standou Dvořanem a vzaly s sebou ještě nějaké děti z Hrádku. Ale zatím se nic nenaplánovalo.

Eva Malá

Klára Smolíková v knihovně

První velkou akcí, kterou naše knihovna připravila v rámci Března, měsíce čtenářů, bylo setkání s paní spisovatelkou Klárou Smolíkovou.

Klára je jednou z nejznámějších a nejúspěšnějších současných autorek knih pro děti. Na svém kontě má více než 40 beletristických titulů, nespočet vzdělávacích publikací a několik audioknih. Ve středu 6. března

proběhl pro dětskou veřejnost workshop s tvorbou komiksu na motivy knihy Morčata v akci: Kdo utekl ze zverimexu? Na besedu dorazily děti ve věku od pěti do 12 let a pod vedením spisovatelky se učily vše potřebné pro to, aby byly schopné samostatně vytvořit komiksový příběh. Povídali si o tom, co tvorbě publikace předchází, jak je důležité mít předem vytvořený scénář příběhu, a nakonec zkusily i vytvořit vlastní verzi zvířecího komiksu.

Ve čtvrtek 7. března proběhly tři lekce určené školním skupinám. Zájem ze strany učitelů byl opravdu velký, ale prostor knihovny i paní Smolíkové omezený, a proto jsme zde uvítali z každé z místních škol jednu třídu. Některé děti se mohly seznámit s příběhy z knížky Řemesla a proniknout například do života mlynáře a výroby mouky ve mlýně. Další skupina vytvářela vlastní knihu s názvem Začarovaný Hvozd. Většina dětí se držela žánru fantasy, některé se nebály ani tvorby hororu nebo detektivky. Poslední skupina přišla na lekci s názvem Mluvíme v bublinách a pod vedením Kláry Smolíkové probraly všechny zákonitosti tvorby komiksu. Ukázaly si, jaká slova v komiksu používat, jak správně vybrat bublinu, do které zapíšou text, a nakonec i jeden komiksový příběh vytvořily. Všechny děti odcházely z knihovny nadšené, a dokonce se jich několik vrátilo, aby si založily čtenářský průkaz. To je pro nás důkaz toho, že dělat podobné programy má smysl!

Katka Maryšková

Křížem kráčem Vietnamem

Tak zněl název besedy, kterou speciálně pro naši knihovnu vytvořila hrádecká rodačka Dáša Hrehová. Pro své posluchače připravila prezentaci plnou fotografií z cesty Vietnamem, kterou podnikla v roce 2023. Spolu s kamarádkou projely velkou část severního Vietnamu na skútrech. Přesunuly se také k pobřeží, kde znovu osedlaly skútry a navštívily místa turistům známá i taková, kde bylo liduprázdno.

Prostor dostalo i publikum. Několik přítomných si přišlo na tuto zemi zavzpomínat, jiní se tam v blízké době chystají. Dáša odpovídala na otázky ohledně ubytování, stravy, financí, ale i bezpečnosti v této

asijské zemi. Večer byl pak korunován videem, které návštěvníkům přiblížilo Vietnam a jeho obyvatele opravdu nablízko. Záběry ukazující dechberoucí vyhlídky, ale i hluk dopravy, byly opravdu velmi autentické. A pro nás Evropany, kteří jsme nikdy takto dalekou cestu nepodnikli, mohly působit až téměř jako z jiného světa.

Dáše patří velký dík za odvalu, a protože víme, že už v těchto dnech odjíždí za dalším dobrodružstvím, přejeme jí, ať nasbírá co nejvíce zážitků a třeba i chuť nám o nich v budoucnu znovu povyprávět.

Katka Maryšková

Noc s Andersenem 2024

Už podruhé při organizaci tradiční Noci s Andersenem spojily síly hrádecká knihovna (Brána Trojzemí) a DDM DRAK. V loňském roce byla noc poprvé pojata jako výsadek, tedy noční putování, při kterém děti řešením úkolů postupně odhalovaly cíl cesty a místo přespání. Tím se stal hrad Grabštejn.

Letos pořadatelé přichystali jinou hru. Tentokrát děti, rozdělené do třech týmů, musely projít šesti stanovišti a na každém z nich jim „Andersen“ přečte jednu ze svých pohádek. Děti měly za úkol pozorně poslouchat. Každý předčítáč dětem poté položil otázku vztahující se k textu. Pokud skupina správně odpověděla, získala jednu z indicií, která je v závěru hry dovedla až k místu přespání. Zastavení byla letos umístěna přímo v centru Hrádku. Asi nejmagičtějším místem bylo hned to první v kostele sv. Bartoloměje. Dětem pohádku přečetl a na otázku se zeptal sám pan farář. Pak se přes Thorovo kladivo, Müllerovu hrobku, městský park, Schubertovu vilu a Koníka dostaly do DDM. Tam nasbírané indicie rozbalily a bez problémů odhalily, že cílem výsadek je Kristýna, konkrétně penzion Áčko. Čekala tam na ně teplejší večere, nocleh v chatkách a ráno bohatá snídaně.

Děkujeme všem účastníkům za zápal ve hře a samostatnost. Dále předčítačům za vytvoření tajemné atmosféry. Poděkování patří také

rekreačnímu areálu Kristýna a penzionu Áčko za podporu naší akce.

Stanislav Dvořan, Kateřina Maryšková, Vít Štrupl

Sdílíme jeden svět

ZŠ Lidická uspořádá další událost Erasmus Days pod názvem Sharing a World čili Sdílíme jeden svět. Záměr události je poukázat na hodnotu mezinárodních vztahů.

Na akci budou rodilí mluvčí různých zemí, se kterými se žáci školy, ale i veřejnost bude moct seznámit. Kterých zemí? Uvidíte přímo na akci. Zástupci svých zemí budou hovořit o hodnotách, národních tradicích a životním stylu, jež budou porovnávat s životem zde v Čechách a okolí.

Své znalosti si můžete vyzkoušet na zábavné kvízové soutěži o evropských jazycích vedenou panem Fišerem z Eurocentra Liberec. Dále připravujeme fotokoutky, ochutnávku národních jídel a další.

Zdroj: ZŠ Lidická

Kde: ZŠ Lidická, Hrádek nad Nisou

Kdy: 25. 4. 2024 v čase 14:00–16:00 hod.

První občánek

Starosta Hrádku nad Nisou Josef Horinka v pátek 15. března ve své kanceláři přivítal prvního občánka roku 2024. Maxmilián Táborský se narodil 2. ledna 2024 v liberecké porodnici. Maxmilián téměř celou návštěvu prospal. Rodiče tak měli čas vypít si s panem starostou kávu, popovídat si a zavzpomínat. Manželé Táborskí měli v obřadní síni hrádecké radnice svatbu v roce 2022 a překvapivě to byla první svatba toho roku. Malý Maxmilián dostal zlatý šperk – řetízek s přívěskem kozoroha, finanční dar a plyšovou hračku, maminka pak květinu.

Monika Korbělářová, matrikářka

Pečovatelská služba v úterý 6. března uspořádala pro naše seniorky oslavu Mezinárodního dne žen. Do Komunitního centra SENÍK přišlo celkem 60 senierek a 2 seniory. Akce se také zúčastnil i starosta Josef Horinka a místostarosta Pavel Farský. Všem ženám k MDŽ popřáli, předali jim krásnou barevnou kytičku, která všechny návštěvnické potěšila. O doprovodný program se postaraly děti ze ZŠ a MŠ v Loučném. Dalším hostem byl moderátor Jan Rosák, který vyprávěl zajímavé historky ze světa filmu. Oslavu zpestřil Šimon Pečenka svým zpěvem známých melodií. Sváteční odpoledne se líbilo, občerstvení chutnalo a dobrá nálada nechyběla.

Zdroj: Mgr. Šárka Kocianová, ředitelka PS

Životní jubilea

Občanům, kteří v měsíci březnu roku 2024 oslavili významné životní jubileum, srdečně blahopřejeme.

- 70 let** Marie Zimová, Jaroslava Solerová, Jaroslav Braha, Antonín Šedivý, Jevgenij Krumov, Pavel Straka, Jan Fall
- 80 let** Evelin Hanušová, Hana Břendová, Jaroslav Holata, Joachim Michel, Josef Kleinert
- 81 let** Libuše Kordínová
- 82 let** Heidelinde Šupová
- 84 let** Blažena Horáčková
- 91 let** Helena Nevyhoštěná
- 93 let** Vilibald Bouček
- 95 let** Soňa Procházková

Monika Korbělářová, matrikářka

Mění se pravidla v souvislosti s africkým morem prasat

Myslivci v oblasti Horního Vítkova na Chrastavsku odstřelili začátkem března divoké prase. Laboratorní vyšetření u něj potvrdilo virus afrického moru prasat. Státní veterinární správa (SVS) proto komisi Evropské unie podala návrh na rozšíření současných uzavřených pásem I a II. Po schválení návrhu a vyhlášení unijní komisí budou pro uvedené oblasti platit příslušná mimořádná veterinární opatření krajské veterinární správy.

V obou uzavřených pásmech se zároveň mění některá opatření, která budou mít dopad na režim v oblastech s africkým morem prasat. Týká se to Frýdlantska, Liberecka i Českolipska. První z nich je zákaz přesunu domácích prasat z celého území Česka na takzvaná dočasná hospodářství do uzavřeného pásma II. „Jde o případy, kdy si občan kupuje prase pro vlastní potřebu, tedy k domácí porážce – lidově zajižáče. Leckdy jsme prasata nemohli na uváděných adresách často dohledat, což je z hlediska potřebného přehledu o prasatech v uzavřeném pásmu II bezpodmínečně nutné,“ objasnil Roman Šebesta, ředitel Krajské veterinární správy SVS pro Liberecký kraj.

Komerční chovatelé prasat v uzavřeném pásmu I, kteří jsou pod pravidelným dozorem veterinární správy a kteří mají biologickou ochranu ve svých chovech na patřičné úrovni, nemusí již při přesunech prasat žádat o veterinární osvědčení. Postačí elektronické ohlášení přesunu krajské veterinární správě. Sníží se tak administrativní a finanční zátěž.

Ti chovatelé prasat v uzavřeném pásmu II, kteří budou přesouvat prasata na porážku, budou muset naopak o veterinární osvědčení k přesunu žádat a přesunovat svá prasata až po jeho potvrzení krajské veterinární správě. Důvodem je nedostatečná biologická bezpečnost v řadě chovů prasat a nutnost k produktům z prasat pocházejících z tohoto pásma rozhodovat na jatkách v jiném režimu.

V uzavřeném pásmu I a uzavřeném pásmu II se zvýšilo zástřeňné u divokých prasat o hmotnosti 80 kilogramů a vyšší. Podmínkou je,

že tato prasata budou odevzdána do asanačního podniku. Jde o další opatření ke snížení populace prasat v uvedených oblastech.

„Obáváme se dalšího šíření afrického moru prasat směrem k Rynolticím a Hrádku nad Nisou, ale také věříme, že vzhledem k stabilní situaci na Českolipsku navrhujeme, pokud se neobjeví další nakažené prase, komisi Evropské unie v květnu zrušení uzavřeného pásma I i uzavřeného pásma II v této oblasti,“ uzavřel Šebesta.

Zdroj: Státní veterinární správa

VYHRAJTE TRAKTŮREK za 100 000 Kč

Velká jarní soutěž
Českého rozhlasu Liberec

Po celý duben každý všední den
v čase 9.45–10.00 hodin

Zahradní traktůrek
VARI RL 102H

Liberec a Jablonec n. N. 102.3 FM • Frýdlant 97.4 FM • Harrachov 107.9 FM • Semily 103.4 FM
Česká Lípa 94.3 FM • Jablonné v Podj. 105.4 FM • Turnov 91.5 FM • Nový Bor 104.9 FM • R-LBC

Liberec
Český rozhlas

www.vyhrajtetraktorek.cz

Nohy nás nosí celý den, zaslouží si proto péči

V Hrádku nad Nisou od února funguje nová provozovna, která nabízí podologické a pedikérské služby. Pojem pedikúra asi vysvětlovat nemusíme, tuto službu většina lidí zná, co si ale můžeme představit pod pojmem podologie? Ptáme se majitelky Miroslavy Pospíšilové Suchánkové.

Podologie je pedikérská odbornost na vyšší úrovni. Zahrnuje preventivní a rekondiční péči o nohy. Laicky řečeno, jedná se o diagnostiku stavu nohou a nehtů, např. úprava ztlustělých nehtů, odstranění a úprava zarůstajících či zarostlých nehtů, ošetření otlaků, mozolů, kuřích ok apod. Podologické ošetření nohou se provádí podologickým přístrojem, bez použití ostrých skalpelových nástrojů a bez nutnosti namáčení nohou ve vodní lázni. Toto ošetření se vyznačuje naprostou bezkrevností a bezbolestností a z hygienického hlediska je absolutně bezpečné, proto se doporučuje zejména diabetikům. V podologii se předpokládá mezioborová spolupráce, tzn. spolupráce s lékaři z oborů dermatologie, diabetologie, podiatrie, neurologie a ortopedie.

Pro koho je podologické ošetření vhodné, s jakými problémy se na Vás mohou lidé obrátit?

Myslím si, že podologické ošetření nebo suchá přístrojová pedikúra je vhodná pro každého. Nejčastěji se zabývám ortonyxií – rovnání zarostlých nehtů, abrazií – ošetření nehtu napadaného např. onycholýzou, odstranění kuřích ok, zbroušení velmi ztlustělých nehtů, odstranění otlaků a mozolů apod. Dále pomocí korekčních pomůcek řeším deformace prstů na nohou, jako je vbočený palec, kladívkové a jinak křivé prsty. Nebráním se ani estetické pedikúře, kde mohu nabídnout např. klasické lakování nebo lakování gel lakem. Neměli bychom zapomínat, že nohy nás nosí celý den, proto si také zaslouží péči.

Je k podologickému ošetření nějaká kontraindikace, tedy něco, kvůli čemu nelze takové ošetření provést?

Podologické ošetření se neprovádí na lokalitách s otevřenými ranami, ulceracemi, v zánětu apod. Zde bych ráda zdůraznila, že podolog nohu neléčí, pouze pomáhá nohu uzdravovat.

Potřebujeme doporučení od lékaře?

Ne, na podologické ošetření není nutné doporučení lékaře. Pro toto ošetření se každý může rozhodnout sám. Často se ale stává, že lékař doporučí, aby jeho pacient podologa navštívil. Na doporučení lékaře mne takto kontaktovalo už několik klientů.

Podologické ošetření není v „běžných“ pedikérských salónech samozřejmostí. Jakou máte odbornost?

V loňském roce jsem absolvovala několik odborných kurzů. V první polovině roku jsem úspěšně vykonala zkoušku a získala jsem tak profesní kvalifikaci Pedikér a nehtový designér. Od června 2023 jsem navštěvovala odborný kurz podologie, který odborně garantuje 3. LF Univerzity Karlovy a Dermatovenerologická klinika FN Královské Vinohrady, kde jsem v říjnu 2023 úspěšně vykonala zkoušku z podologie. Dále následoval kurz Ortonyxie – nehtová rovnátka, kurz Hluboké abraze – ošetření nehtu napadaného onycholýzou a kurz Mykologie v podologii.

V letošním roce bych se ráda více zaměřila na péči o diabetickou nohu, kde mě k tomuto tématu čekají hned dva kurzy na 3. LF Univerzity Karlovy. Také se těším na další kurz ortonyxie, kde se naučím aplikovat nový druh nehtových rovnátek. A po letních prázdninách se chystám na speciální kurz Podo-taping, který je zaměřený na tejpování nohou.

Kdo Vás zná, tak ví, že jste v minulosti pracovala u vězeňské služby a část své profesní kariéry jste věnovala i dětem. Ted je to podologie, tedy velký obrat úplně jiným směrem. Jak jste se k tomu dostala?

Víceméně úplně náhodou. Babička byla diabetička a potřebovala speciální péči podologa. Nebylo jednoduché podologa sehnat, proto jsme ze začátku jezdily do Mladé Boleslavi a až po pár měsících se mi podařilo domluvit konzultaci na podologii v Liberci. Současně jsme docházely i na podiatrii v KLN. Babička potřebovala častější péči, ale termíny byly plné na několik týdnů dopředu. Musela jsem se tedy naučit v čase mezi návštěvami na podologii a podiatrii ošetřovat nohy babičce sama. V kombinaci s podologií, podiatrií a domácí péčí se babičce nohy začaly uzdravovat. Téměř bez bolesti mohla zase chodit. A právě tady jsem našla smysl, proč jít tímto směrem. Chci lidem pomáhat lépe chodit.

Kolik taková služba stojí?

Běžná pedikúra stojí od 530 Kč, podologické ošetření od 750 Kč. Konečná cena závisí na tom, jaká péče je potřeba, jaká je celková délka léčby a případně kolik pomůcek pacient potřebuje.

Propláci podologické ošetření zdravotní pojišťovny?

Ano, v současné době přispívá diabetikům na podologické ošetření pět zdravotních pojišťoven. Aby zdravotní pojišťovna na ošetření přispěla, musí být podolog nebo pedikér členem České podologické společnosti, z. s., nebo členem České podiatrické společnosti, z. s. Já členem jsem.

Věra Baumgartnerová

PODOLOGIE – PEDIKÚRA HRÁDEK NAD NISOU

Miroslava Pospíšilová Suchánková

Lipová 140, Hrádek nad Nisou, 463 34

Tel: 728 727 025

FB: PODOLOGIE – PEDIKÚRA HRÁDEK, IG: pedikura_hradek

NEJSTARŠÍ ŘEMESLO

11. duben 2024 od 19 hod
DK Beseda Hrádek nad Nisou

Hrají: Valerie Zawadská, Veronika Gajerová, Zuzana Sláviková,
Jana Svandová nebo Kateřina Macháčková, Michaela Dolinová

Tragikomedie o ženách, kterým nezbyvá než dít do roztrhání těla.
Vtipné a přitom moudré podobenství o lidském životě, společnosti a o tom,
co je víc, zda moderní strategie nebo obyčejná lidskost.

Vstupné: 390 / 350 / 300 Kč

Předprodej vstupenek www.evstupenka.cz nebo v Infocentru Brána Trojzemí

Věra Martinová & Meritum

16. květen 2024 od 19 hod
DK Beseda Hrádek nad Nisou

Vstupné: 390 / 350 Kč

Předprodej na www.evstupenka.cz nebo v Infocentru Brána Trojzemí

connect it!

Hrádek nad Nisou
19–20/04/2024

hudba | tanec | film | divadlo | improvizace
slam poetry | výstava | fashion show | drums
workshopy | AI | influencer marketing
chill out zóna | fotokoutek | after party

250 Kč / jednodenní · 390 Kč / dvoudenní
Prodej na evstupenka.cz nebo v Infocentru Hrádek nad Nisou

connect it!

19–20/04/2024

pá so

13:00 Opening DK Beseda	13:00 Opening DK Beseda
14:00 Workshop AI Kino fenomén umělé inteligence – možnosti, limity, budoucnost	13:45 Dance show DK Beseda street dance, dance battle v podání A-STYL Liberec
16:00 Exhib it! Výstavní síň Brána Trojzemí vernisáž výstavy mladých hrádeckých výtvarníků výstava potrvá do 28. června 2024	14:30 Workshop Focus DK Beseda zaměřeno na práci s kamerou – focení, natáčení (nejen) mobilem s kameraman Tomášem Drdákým
17:00 Flow it! DK Beseda unikátní propojení rytmu veršů s rytmem bubnů Slam poetry & Unique Rhythm	16:15 Fashion show DK Beseda módní přehlídka oboru Fashion design Střední školy oděvního designu Kateřinky
19:30 Banger Kino oceňovaný český film režiséra a scenáristy Adama Sedláka (15+)	17:00 Influencer marketing Kino zákulisí influencer marketingu s Petrem Srnou, zakladatelem a majitelem firmy WOO

Special workshops (pouze pro přihlášené)
so 14:00 | Improdilna | tělocvična ZŠ Lidická
umění improvizace s Láďou Kardou (390 Kč)
so 15:00 | Hudební dílna | Kino
jak vytvořit hiphopový beat s Kubou Lenzem (290 Kč)
počet míst omezen, NUTNÁ REZERVACE do 29.3.
info: kultura@brاناتrojzemí.cz

book it!

Po celou dobu akce otevřený bar v DK Beseda, stylové občerstvení,
chill-out zóna, fotokoutek, post-it board.

250 Kč / jednodenní · 390 Kč / dvoudenní
Prodej na evstupenka.cz nebo v Infocentru Hrádek nad Nisou

FOTOGALERIE – 2. ročník Ledové Kristýny

Po loňské úspěšné premiéře se na hrádecké Kristýně uskutečnil 2. ročník závodu Ledová Kristýna v zimním plavání. Letos akci pořádal Sportovní plavecký klub Slavia Liberec. Mistrovství Libereckého kraje přilákalo celkem 181 účastníků. Plavalo se ve vodě s teplotou nepatrně přesahující 7 °C na tratích od 100 do 1 000 metrů. Závod podpořilo

i Město Hrádek nad Nisou a akciová společnost Kristýna. Bezpečnost závodníků Ledové Kristýny zajišťovali hrádeckí hasiči. Společně s nimi byli na hladině přítomní i hasiči z Vratislavic nad Nisou, Machnína, Doleních Pasek a potápěči z Liberce a Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje.

Roman Sedláček

LUŽICKÁ PADESÁTKA

53. ROČNÍK TURISTICKÉHO POCHODU

4.5.2024

Start a cíl: Kemp Kristýna, Žitavská 745, Hrádek nad Nisou
Trasy: 8, 15, 25, 35, 50 km
Hromadný měřený start v 6:00 hodin pro trasy 25, 35, 50 km
8 km trasa pro rodiny s dětmi kouzelným lesem od Cvičení Lída

Registrace

50 km
5:00 - 8:00 h

35 km, 25 km, 15 km
5:00 - 10:00 h

8 km 10:00 - 11:00 h

Akce se koná za podpory města Hrádek nad Nisou, pod záštitou Hejtmána Libereckého kraje, Kristýny a.s. a dalších sponzorů.

Více informací a online registrace
www.luzicka50.cz

luzicka50 Lužická Padesátka

Na Grabštejně vystaví archeologické nálezy

Na hradě a zámku Grabštejn v Chotyni na Liberecku začala s velikonočními svátky nová sezona. Stejně jako na dalších sedmi hradech a zámcích, které v Libereckém kraji spravuje Národní památkový ústav. Návštěvníci se můžou těšit na řadu novinek i doplněných expozic. Prohlédnou si sbírku archeologických nálezů z malého nádvoří, jehož velká rekonstrukce nedávno skončila.

Archeologickými nálezy je doplněná expozice prohlídkového okruhu. Pochází z malého nádvoří, kde samotnému restaurování v roce 2021 předcházela archeologický průzkum, popisuje kastelánka hradu a zámku Grabštejn Věra Ozogánová. „Je tam o vitrínu více. V ní jsou uloženy překrásné věci, třeba šperky nebo mince. Zajímavé je, že my jsme z Grabštejna zatím neměli žádné mincovní nálezy.“ Mezi dalšími vystavenými věcmi návštěvníci uvidí malé sošky Ježíše Krista nebo Panny Marie. „Zároveň tam přibude i taková ta stavebněhistorická část i s popisky, protože tu máme fragment pozdně gotického portálu. Sice tam s návštěvníky chodí průvodce, ale tato konkrétní prohlídka je myšlená spíše muzejně, takže každý si tam najde, co ho baví,“ dodává Ozogánová.

V muzeu nechybí ani takzvaná žitavská keramika, která patří mezi chlouby hradu. Hrad totiž sloužil jako pohraniční pevnost střežící obchodní stezku z Čech do Lužice. „Na Grabštejně je soustředěná největší sbírka u nás, což by měla být asi čtvrtina ze všech dochovaných kusů,“ dodává Ozogánová. V expozici je i nejstarší dochovaný zelený žitavský talíř, který pochází z roku 1656.

Návštěvníci se můžou těšit i na prvorepublikový byt nadlesního, ve kterém je i jediná dochovaná kuchyň na hradě. „Ten byt mi přišel dost neosobní, postavený na několika kusech nábytku. Chyběly tady takové ty věci, které byt zútulňují,“ říká kastelánka. Je tam tedy knihovna, staré noviny nebo oblečení. Návštěvníci si můžou zblízka prohlédnout tehdejší lesnickou uniformu, jsou tam vystavené i potřeby pro hygienu. Na stole leží otevřený prvorepublikový atlas hub nebo herbář.

Sice výstava z výprav posledních prvorepublikových majitelů panství, Karla Podstatského z Lichtenštejna a Marie Clam-Gallasové, už skončila, ale některé artefakty návštěvníci najdou při prohlídce prvního okruhu. „Při reinstalaci se předměty z afrických výprav, jako různé domorodé ozdoby, zbraně a lovecké trofeje, a také osudy posledních majitelů propasaly do stálé expozice.“ A stále se podle kastelánky nachází nové a nové předměty spjaté s Grabštejnem. „Kolegové v loňském roce na zámku Sychrov našli krabici plnou fotoalb. Ty se teď musí změřit, oskenovat a popsat, co na těch fotografiích je. Jsou to především rodinná alba, jsou tam snímky pořízené přímo na Grabštejně, z rodinných událostí nebo dovolených.“

Další novinkou je nalezení vzácného obrazu. „V kapli sv. Barbory budeme mít raritu, kopii obrazu Madony,“ zmiňuje Věra Ozogánová

s tím, že originál se našel v Severočeském muzeu v Liberci. „Originál nám bohužel zapůjčit nemůžou kvůli špatným klimatickým podmínkám na zámku. Mohl by se vlhkem poničit.“

V letošní letní sezoně se turistům otevře obchůdek s designovými, místními řemeslnými a regionálními produkty. „Zatím v prostorách, kde bude, probíhají stavební úpravy, ale během léta už tam chce provozovatel fungovat,“ popisuje kastelánka s tím, že otevírací doba obchodu nebude závislá na provozní době hradu a zámku. Lidé tam budou mít přístup bočním vchodem zvenku. „Na hlavním průčelí je vstup do hradu a dá se pokračovat doprava na bývalý parkán. Tam jsou poměrně nenápadné dveře, které teď vedou do původních asi skladů nebo hospodářského zázemí. Bude tam i lavička. Takže když lidé půjdou od parkoviště, uvidí to na první pohled.“

Hrad Grabštejn byl založený v 2. polovině 13. století jako pohraniční pevnost střežící obchodní stezku z Čech do Lužice. Ze starého hradu mohou návštěvníci navštívit jen mohutnou bergfritovou věž, ve které je galerie. Zbytek staré pevnosti tehdejší majitelé v polovině 16. století přebudovali na renesanční zámek. Jeho součástí je kaple sv. Barbory, patronky horníků, kteří na grabštejnském panství pracovali. Je známá díky své nádherné a rozsáhlé malířské výzdobě, která nemá v širokém okolí obdoby.

Eva Malá

C

Jeden svět

Mezinárodní filmový festival o lidských právech 2024

8.4. — 12.4.24
Kino Varšava Liberec
jedensvet.cz/liberec
INS: @jedensvetliberec

KINO

Brána Trojzemí

04/24

Program:

pá 05/04 | so 06/04 | vždy od 19:30 hod

SMRŠŤ

thriller, horor

Slovensko / Česko 2024, 121 min, český dabing

140 Kč

15+

pá 12/04 | od 19:30 hod

TADY HAVEL, SLYŠÍTE MĚ?

dokument

Česko 2023, 86 min

130 Kč

přístupný

so 13/04 | od 19:30 hod

KROTITELÉ DUCHŮ: ŘÍŠE LEDU

dobrodružný, akční, komedie

USA 2024, 110 min, český dabing

140 Kč

přístupný

so 13/04 | ne 14/04 | vždy od 17 hod

DOMÁCÍ PŘÍŠERKY

animovaný, dobrodružný

Rusko 2024, 85 min, český dabing

130 Kč

přístupný

čt 18/04 | od 10 hod

PROMÍTÁNÍ PRO SENIORY

MATKA V TRAPU

komedie

Česko 2024, 95 min

70 Kč

přístupný

pá 19/04 | od 19:30 hod

PROMÍTÁNÍ V RÁMCI FESTVALU CONNECT IT!

BANGER

drama

Česko 2022, 105 min

120 Kč / s festivalovou vstupenkou zdarma

15+

pá 26/04 | so 27/04 | vždy od 19:30 hod

PRÁZDNINY S BROUČKEM

komedie

Česko 2024, 87 min

140 Kč

přístupný

so 27/04 | ne 28/04 | vždy od 17 hod

JAK ZACHRÁNIT DRAKA

animovaný, rodinný

Španělsko / Čína 2024, 99 min

120 Kč

přístupný

Vstupenky zakoupíte na místě. Pokladna je otevřena vždy 30 min. před představením. Předprodej na www.evstupenka.cz nebo v Infocentru Brána Trojzemí.

Hrádek nad Nisou

DUBEN 2024

NEJSTARŠÍ ŘEMESLO

čt 11/04 | 19 hod | DK Beseda

Divadelní představení. Tragikomedie o ženách, kterým nezbyvá než dřít do roztrhání těla. I nejstarší zástupkyně „nejstaršího řemesla“ potřebují vědět, co je to marketing, chtějí-li obstát v ekonomické konkurenci...

Hrají: Valerie Zawadská, Zuzana Slavíková, Veronika Gajerová, Jana Švandová/Kateřina Macháčková, Michaela Dolinová

Vstupné: 350 / 390 Kč

CONNECT IT!

pá 19/04 | so 20/04 | vždy od 13 hod | DK Beseda, MFC

1. ročník multižánrové akce pro mládež, který nabídne řadu kulturních a vzdělávacích aktivit jako divadlo, tanec, hudbu, koncert, slam poetry, filmovou projekci a další.

Vstupné: 250 Kč / jednodenní, 390 Kč / dvoudenní

EXHIB IT!

pá 19/04 | 15 hod | Výstavní centrum Brána Trojzemí

Vernisáž výstavy mladých hrádeckých výtvarnic. Koná se v rámci festivalu connect it! Výstava potrvá do 26. května.

BRÁNY PAMÁTEK DOKOŘÁN - SCHUBERTOVA VILA

ne 21/04 | 15 hod | Schubertova vila

U příležitosti Mezinárodního dne památek otevíráme pro zájemce Schubertovu vilu. Možnost podívat se do reprezentativních prostor městské památky bude v době od 15 do 17 hod. V 15,30 proběhne recitál Luisy Jírové a v 16 hodin pak komentovaná prohlídka.

Vstupné: zdarma

EUROPAFEST 2024 - SLAVÍME SPOLEČNĚ

so 27/04 | 13 hod | Trojmezí

Akce pořádaná u příležitosti oslav 20 let od přistoupení Česka a Polska k Evropské Unii. Všechny tři země budou propojené mosty a na každé straně hranice proběhne pestrý kulturní program. Vše vyvrcholí koncertem skupin Big 'O' Band a ABBA STARS.

Vstupné: zdarma

HRÁDECKÉ ČARODĚJNICE

út 30/04 | 17 hod | Hasičská louka

Velká vatra připravená hrádeckými hasiči i malé ohníčky k opékání vuřtů, ohňová šou playmen, dílničky pro děti, skákací hrad. Čarodějné masky vítány! Hraje kapela Náhodné setkání.

Připravujeme na květen:

VĚRA MARTINOVÁ & MERITUM

čt 11/05 | 19 hod | DK Beseda

Koncert královny české country a kapely Meritum. Zazní všechny oblíbené písně, včetně Až na vrcholky hor, Nebe, peklo, ráj, Noční blues a mnohé další. Chybět nebudou ani písně z alba Meritum, které si Věra Martinová nadělila v roce 2020 ke svému životnímu jubileu, a které je ceněno nejen posluchači, ale i hudebními kritiky.

Tovární areál Bekon

